

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ: ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми
навчання

МИКОЛАЇВ
2020

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 21 вересня р. протокол № 1.

Укладачі:

- Н. М. Сіренко – доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
- Т. І. Лункіна – доктор екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний Університет;
- А. В. Бурковська – канд. екон. наук., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний Університет;
- О.А. Боднар – канд. екон. наук., асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний Університет.

Рецензенти:

- М. В. Дубініна – д-р екон. наук. професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Л. С. Дранус – канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Мета, завдання, об'єкт, предмет практики.....	5
Тематичний план проведення практики	7
Структура звіту	9
Рекомендований список джерел для написання Звіту.....	25
Форми і методи контролю.....	26
Вимоги до звіту.....	29
Підведення підсумків практики.....	31
Критерії оцінювання.....	33

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання суттєво змінюються вимоги до підготовки кадрів. Зокрема, сучасний рівень економіки вимагає підвищення рівня професіоналізму й компетентності спеціалістів у всіх галузях, що має пряме відношення до навчального процесу у вищих навчальних закладах, які щороку випускають тисячі молодих спеціалістів. Практична підготовка здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного обсягу практичних фінансових знань і умінь. Під час практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал для виконання дипломної роботи.

Основною передумовою проходження практики є можливість самостійної роботи здобувача вищої освіти під керівництвом провідних фахівців, призначених керівником бази практики.

Здобувачі вищої освіти обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету проходять виробничу практику з дисципліни «Фінанси підприємств» на сільськогосподарських підприємствах, що уклали з університетом угоду щодо проходження виробничої практики. Здобувачі вищої освіти самостійно проходять практику виконуючи посадові обов'язки будь-якої із зазначених посад: бухгалтера, економіста, спеціаліста, інспектора, наукового співробітника.

Практика проводиться на 3 курсі у другому семестрі для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідно до навчального плану, на практику відводиться 6 кредитів (4 тижні). Практика проводиться на базах, що за своїми функціями відповідають спеціальності та спеціалізації фахівців, яких випускає кафедра фінансів, банківської справи та страхування. Здобувачі вищої освіти самостійно, з дозволу кафедри фінансів, банківської справи та страхування, обирають для себе місце проходження практики і пропонують його для затвердження.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана обліково-фінансового факультету. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра фінансів, банківської справи та страхування. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням,

відповідальність за дотримання правил з техніки безпеки здійснюють керівники практики, які призначаються відповідно до наказу ректора.

Керівник практики від вищого навчального закладу: контролює підготовленість бази практики; забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед практикою: узгоджує проведення практики з відповідними фінансово-кредитними установами та керівництвом баз практики, проводить інструктаж з техніки безпеки, який підтверджується підписами у журналі з охорони праці кафедри фінансів і кредиту, надає здобувачам вищої освіти перелік необхідних документів; повідомляє здобувачів вищої освіти про форму звітності з практики, прийняту на кафедрі; у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження відповідно до програми; контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку; у складі комісії приймає диференційовані заліки з практики.

Бази практик в особі їх перших керівників несуть разом з вищими навчальними закладами відповідальність за організацію, якість і результати практики.

Здобувачі вищої освіти вищих навчальних закладів при проходженні виробничої практики зобов'язані: до початку практики одержати від керівника практики від учбового закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; своєчасно прибути на базу практики; у повному обсязі виконувати всі задачі, передбачені програмою практики; вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, санітарії та особистої гігієни; нести відповідальність за виконану роботу та достовірність отриманих результатів; своєчасно здати звіт (завірений керівником від бази практики), необхідну документацію (щоденник і характеристику, видану керівником бази практики) та скласти диференційований залік.

МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ПРАКТИКИ

Головна мета практики – оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них професійних умінь і

навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби самостійно систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності, поглиблення та закріплення знань, здобутих здобувачами вищої освіти в процесі їх теоретичної підготовки в межах університетської освіти.

Завдання здобувачів вищої освіти-практикантів:

- ✓ дослідження ареалу підприємства, а саме освітньої сфери міста або району, відвідування школи з матеріалами по профорієнтації або виконання творчого завдання у вигляді публікації статті про професію, яку здобувають в університеті;

- ✓ детальне ознайомлення із законодавчим та інструктивним матеріалом, який регламентує організацію фінансової роботи суб'єктів господарювання;

- ✓ опанування і засвоєння функцій основних ділянок фінансової роботи сільськогосподарських підприємств, ознайомлення з функціональними обов'язками працівників фінансового відділу підприємства;

- ✓ поглиблення знань, пов'язаних з порядком проведення грошових розрахунків, у т.ч. готівкових та безготівкових;

- ✓ поглиблення знань, пов'язаних з порядком нарахування податків та зборів до бюджету та Пенсійного фонду;

- ✓ розраховувати суму амортизаційних відрахувань як для цілей оподаткування, так і з позиції бухгалтерського обліку;

- ✓ визначати потреби підприємства в оборотних коштах на підставі процедури нормування оборотних коштів;

- ✓ визначати ефективність використання оборотних коштів підприємства;

- ✓ проводити оцінку фінансового стану підприємства на базі розрахунку коефіцієнтів рентабельності, платоспроможності, фінансової стійкості та ділової активності.

Об'єктом практики є виробничо-господарська діяльність обраного підприємства.

Предметом є сукупність теоретичних, методичних та практичних питань щодо організації фінансової роботи на підприємстві.

З метою адаптації здобувачів вищої освіти до професійної діяльності практика проводиться, по можливості, у тому трудовому колективі, де в майбутньому передбачається їх працевлаштування.

Виховна робота, яка проводиться спільно викладачами кафедри (на яких покладено керівництво практикою) та керівниками практики від підприємства, яка є базою практики, забезпечує створення умов для професійного зростання, повноцінної самореалізації особистості здобувачів вищої освіти, адаптацію до трудового колективу, професії і нового соціального статусу. Результатом виховної роботи є формування конкурентоспроможного на ринку праці кваліфікованого фахівця, готового до активної професійної діяльності та повноцінна реалізація здобувачем вищої освіти потенційних можливостей у професійній діяльності.

Практика проводиться в *колективній* та *індивідуальній* формах, які тісно пов'язані і доповнюють одна одну. Колективна форма передбачає консультації, бесіди зі спеціалістами, екскурсії тощо. Індивідуальна форма – це безпосереднє вивчення програмних питань виробничої практики, виконання відповідних розрахунків, проведення досліджень, необхідних для підготовки звіту з практики і написання дипломної роботи.

Практика проводиться на базах, що за своїми функціями відповідають спеціальності та спеціалізації фахівців, яких випускає кафедра фінансів і кредиту.

Здобувачі вищої освіти самостійно, з дозволу кафедри фінансів і кредиту, підбирають для себе місце проходження практики і пропонують його для затвердження.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики – ознайомлення з фінансовою діяльністю та фінансовою роботою бухгалтерії сільськогосподарських підприємств, вивчення положень законодавчих та нормативно-правових актів з питань організації справляння податків та зборів, проведення готівкових та безготівкових розрахунків, нормування оборотних активів, нарахування амортизації основних засобів, складання фінансової звітності.

Календарний план

проходження практики з фінансів підприємств здобувачем вищої освіти обліково - фінансового факультету групи Ф 3/1 на підприємстві району

№	План проходження практики	Термін	Примітки*
1	Ознайомлення з ареалом підприємства (в т.ч. освітньою сферою) та самим підприємством		
2	Ознайомлення з організацією фінансової роботи на підприємстві		
3	Ознайомлення з організацією проведення грошових розрахунків		
4	Ознайомлення з методикою отримання грошових надходжень підприємством. Вивчення особливостей формування і розподіл прибутку на ньому		
5	Ознайомлення зі структурою, джерелами оборотних активів та джерелами їх утворення		
6	Ознайомлення з особливостями фінансового забезпечення формування і відтворення основних засобів		
7	Ознайомлення з методикою оподаткування підприємства		
8	Ознайомлення з механізмом кредитування підприємства		
9	Ознайомлення з методикою оцінки фінансового стану підприємства		
10	Ознайомлення з особливостями проведення фінансового планування на підприємстві		
11	Ознайомлення з методами фінансової санації та оцінки ймовірності банкрутства, що пропонується на підприємстві		
12	Підведення підсумків пройденої практики. Складання Звіту про виконану роботу		

* в Примітках здобувач вищої освіти має поставити підпис кожній клітинці

СТРУКТУРА ЗВІТУ

Вступ

Розділ 1. Організація фінансової роботи на підприємстві

Розділ 2. Організація грошових розрахунків

Розділ 3. Грошові надходження підприємства. Формування і розподіл прибутку

Розділ 4. Оборотні активи та джерела їх утворення

Розділ 5. Фінансове забезпечення формування і відтворення основних засобів

Розділ 6. Оподаткування підприємства

Розділ 7. Кредитування підприємства

Розділ 8. Оцінка фінансового стану підприємства

Розділ 9. Фінансове планування на підприємстві

Розділ 10. Фінансова санація та банкрутство

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Розділ 1. Організація фінансової роботи на підприємстві

У цілому фінансова робота це -

Організація фінансової роботи на *підприємстві* здійснюється фінансовою службою підприємства, ким (конкретні прізвища, посади).....

Посадові обов'язки бухгалтера, фінансової служби.....

Що таке фінансова діяльність підприємства, яка здійснюється завдяки фінансовим ресурсам – це,обсяг фінансових ресурсів залежить від розміру, спеціалізації та майнового стану підприємства.

Спочатку характеризуємо розмір підприємства за допомогою наступної таблиці.

Вартість ВП – розраховується множенням виробленої продукції (форма № 50 с.-г.) на постійну ціну 2010 р. окремого виду продукції Виручка від реалізації сільськогосподарської продукції - форма №

50 с.-г.

Площа с.-г. угідь всього - форма № 50 с.-г.

Середньорічна вартість основних і оборотних засобів – форма № 1 «Баланс», (вартість основних засобів + вартість оборотних засобів на початок року + вартість основних засобів + вартість оборотних засобів на початок року)/2

Середньооблікова чисельність працівників зайнятих в сільському господарстві, осіб - форма № 50 с.-г.

Таблиця 1.1 Розміри виробництва (вказати підприємство та район)

Показники	Роки			20__ рік у % до:	
	20__	20__	20__	20__ р.	20__ р.
Вартість валової продукції в постійних цінах 2010 року, тис. грн					
Виручка від реалізації сільськогосподарської продукції, тис. грн					
Площа с.-г. угідь всього, га					
Середньорічна вартість основних і оборотних засобів, тис. грн					
Середньооблікова чисельність працівників зайнятих в сільському господарстві, осіб					
Поголів'я худоби та птиці, ум. гол.					

Джерело:

Поголів'я худоби та птиці, ум. гол. - поголів'я худоби та птиці (форма № 50 с.-г.) помножити на коефіцієнти переводу ВРХ – 1, Свині – 0,6

Після таблиць розширений висновок.

Таблиця 1.2 Розмір та структура виручки від реалізації у (вказати підприємство та район), тис. грн

Показники	Роки			В середньому за три роки	Структура виручки від реалізації:	
	20__	20__	20__		сільськогосподарської продукції	всієї продукції
Зерно						
Соняшник						
Овочі						
Плоди і ягоди						
Виноград						
Інша продукція рослинництва						
Разом по рослинництву:						
Молоко						
Свині						

Інша продукція тваринництва						
Разом по тваринництву						
Всього по сільськогосподарському виробництву					100,0	
Промислова продукція					x	
Виконання робіт					x	
Всього по господарству					x	100,0

Джерело:

Вихідні дані для табл. 1.2 з форми №50 с.-г. В показники (1 стовпчик табл.1.2) вся продукція, що є на підприємстві.

Таблиця 1.3 Склад та структура майна (вказати підприємство та район)

Активи	На кінець 20__р.		На кінець 20__р.		Відхилення, (+,-)	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	в.п.
1. Необоротні активи						
в тому числі:						
- основні засоби (залишкова вартість)						
Довгострокові біологічні активи						
Інші фінансові інвестиції						
2. Оборотні активи						
в тому числі:						
Виробничі запаси						
Поточні біологічні активи						
Незавершене виробництво						
Готова продукція						
Товари						
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги						
Дебіторська заборгованість з бюджетом						
Інша поточна дебіторська заборгованість						
Грошові кошти						
Разом		100,0		100,0		

Джерело:

Вихідні дані для табл. 1.3, 1.4 – форма № 1 «Баланс» - актив, пасив

Джерела наявних коштів, їх склад та відношення власних та залучених коштів (табл. 1.4).

Таблиця 1.4 Джерела та структура утворення майна (вказати підприємство та район)

Вид джерел фінансових вкладень	На кінець 20__ р.		На кінець 20__ р.		Відхилення, (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн	відсоткові пункти
Зареєстрований (пайовий) капітал						
.....						
Резервний капітал						
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)						
Разом власного капіталу						
Довгострокові кредити банків						
Інші довгострокові зобов'язання						
Короткострокові кредити банків						
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги						
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
- з бюджетом						
- зі страхування						
- з оплати праці						
- з учасниками						
Інші поточні зобов'язання						
Загальна сума власних та позикових коштів		100,0		100,0		

Джерело:

Розділ 2. Організація грошових розрахунків

Грошові кошти – це...

Готівкові і безготівкові –

Ліміт залишку коштів в касі – Як встановлюється на підприємстві.... Розрахунок ліміту – в Додатки, Договір про розрахунково-касове обслуговування в Додатки.

Опис прийняття і вибуття готівки з каси (Прибутковий касовий ордер, Видатковий касовий ордер, журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів, касова книга – опис, приклад документа в Додатки).

Опис посадових обов'язків касира, його прізвище на підприємстві.

Рахунок в банку – №, який банк, які види рахунків, перелік документів на відкриття рахунків

Які саме форми безготівкових документів використовуються на цьому підприємстві, їх детальний опис, схема документообігу, в Додатки – приклади таких документів.

Рух грошових коштів по поточному рахунку відображають у виписці банку – це

**Таблиця 2.1 Рух грошових коштів в 20__ р. у
(вказати підприємство та район), тис. грн**

Стаття	Надходження	Вибуття
1. Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності		

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 3 «Звіт про рух грошових коштів».

Далі йде опис розрахунково-касової дисципліни, та порядок при її порушенні

Розділ 3. Грошові надходження підприємства. Формування і розподіл прибутку

Грошові надходження –

Виручка від реалізації продукції –

Основні принципи отримання виручки –

Планування обсягу виручки від реалізації продукції –

Методи планування саме на цьому підприємстві –
 Фінансові результати –
 Валовий дохід –
 Чистий дохід –
 Прибуток –
 Загальний прибуток –
 Розрахунок прибутку -, послідовність розрахунку.....,
 планування прибутку....., фактори впливу на розмір прибутку.
 Ціна –
 Собівартість –

Таблиця 3.1 Формування фінансових результатів у (вказати підприємство та район)

Показники	20_р.	20_р.	20_р.
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Податок на додану вартість			
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)			
Валовий прибуток (збиток)			
Інші операційні доходи			
Доходи від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції			
Адміністративні витрати			
Витрати на збут			
Інші операційні витрати			
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції			
Фінансові результати від операційної діяльності			
Інші фінансові доходи			
Інші доходи			
Фінансові витрати			
Фінансовий результат від звичайної діяльності			
Чистий прибуток (збиток)			

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 2 «Звіт про сукупний дохід».

Якісною характеристикою прибутковості є рентабельність – це
 Види рентабельності, формули розрахунків і значення в таблиці:

Таблиця 3.2 Основні показники рентабельності (вказати підприємство та район)

Показники	20__ р.	20__ р.	20__ р.	Відхилення (+,-)
Рентабельність активів				
.....				
.....				
.....				

Джерело:

Показники таблиці розраховуються за цими формулами, в таблиці зазначаються лише отримані відповіді. ф 1 – це форма фін. звітності «Баланс» тощо.

Розділ 4. Оборотні активи та джерела їх утворення

Оборотні активи -

Аналіз складу та структури обігових активів у наступних таблицях:

Таблиця 4.1 Склад та структура оборотних активів (вказати підприємство та район)

Елементи (склад) оборотних активів	20__ р.		20__ р.		20__ р.		20__ р.у% до:	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	2007р.	2008р.
Виробничі запаси								
.....								

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 1 «Баланс».

Таблиця 4.2 Забезпеченість запасів економічно - обґрунтованими джерелами фінансування у (вказати підприємство та район), тис. грн

Показники	20__ р.	20__ р.	20__ р.	Відхилення (+,-) 20__ р. відповідно до:	
				20__ р.	20__ р.
1. Наявність власних оборотних коштів					
2. Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і затрат					
3. Загальна величина основних джерел формування запасів і затрат					
4. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів					
5. Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і затрат					
6. Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел формування запасів і затрат					

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 1 «Баланс».

Власні кошти - ...

**Таблиця 4.3 Наявність та динаміка власних оборотних коштів
(вказати підприємство та район), тис. грн**

Показники	20__ р.	20__ р.	20__ р.	Відхилення (+,-) 20__ р. відповідно до:	
				20__ р.	20__ р.
1. Зареєстрований (пайовий) капітал					
2. Резервний капітал					
3. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)					
Разом власний капітал					
Незавершене будівництво					
Основні засоби					
Разом необоротні активи					

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 1 «Баланс».

**Таблиця 4.4 Склад та структура позикових коштів
(вказати підприємство та район)**

Показники	20__ р.		20__ р.		20__ р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Забезпеченість витрат і платежів								
Довгострокові зобов'язання								
Кредиторська заборгованість								
Інші поточні зобов'язання								
Всього залучених коштів								

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 1 «Баланс».

Нормування оборотних коштів - ...

Методика нормування оборотних коштів на підприємстві -

Таблиця 4.5 Норматив власних обігових активів та джерел їх покриття у (вказати підприємство та район)

Елементи (склад) оборотних активів	Сума, тис. грн
Сировина, основні матеріали	
Тара	
Запасні частини	
Малоцінні та швидкозношувані предмети	
Незавершене виробництво	
Готова продукція	
Бензин	
Дизельне паливо	
Дизельні масла	
Електроенергія	
Мінеральні добрива	
Норматив разом	
Нормативні наявність власних обігових активів на початок року	
Прибуток	
Сталі пасиви	
Інші джерела	
Кредити банку	
Разом джерел	

Джерело:

Ця табл. заповнюється із форми № 1 «Баланс».

Відповідно до порядку нормування оборотних коштів сума сукупного нормативу на кінець планового року повинна відповідати сумі джерел покриття нормативу, що включають позикові джерела, прибуток...

Ефективність використання обігових активів - ...

Таблиця 4.6 Ефективність використання обігових активів у (вказати підприємство та район)

Показники	20__ р.	20__ р.	20__ р.	20__ р. у % до:	
				20__ р.	20__ р.
Фондовіддача, тис. грн					
Фондоємність, тис. грн					
Прибутковість, тис. грн					
Коефіцієнт обіговості					
Тривалість одного обороту, днів					
Вивільнення (заморожування) обігових активів					

Джерело:

Тривалість одного обороту в днях і визначається за формулою:

$$O = \frac{C \cdot D}{P} \quad (1.1)$$

де O — термін обертання оборотних коштів, днів;

C — середні залишки нормованих оборотних коштів, грн;

D — тривалість періоду, за який обчислюється обертання, днів;

P — обсяг реалізації продукції, абл.

Чим швидше обертаються авансовані обігові кошти, тим кращий досягається результат, за допомогою однієї й тієї ж суми засобів виробляється та реалізується більше продукції.

2. Коефіцієнт обіговості оборотних засобів, що визначається як відношення обсягу реалізованої продукції за рік у гривнях до середньорічних залишків нормованих оборотних засобів у гривнях. Цей показник характеризує кількість оборотів оборотних засобів за звітний період. Чим більше оборотів здійснюють оборотні засоби, тим ефективніше вони використовуються.

3. Фондовіддача обчислюється як відношення вартості валової продукції в постійних цінах (грн) до середніх залишків нормованих оборотних засобів (грн). Цей показник характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. оборотних засобів.

4. Фондоємність – обернений до фондівіддачі показник.

Розділ 5. Фінансове забезпечення формування і відтворення основних засобів

Основні засоби - ...

Класифікація - ...

Будівлі - ..

Передавальні пристрої -..

Машини та обладнання - ...

Транспортні засоби - ...

Багаторічні насадження –

**Таблиця 5.1 Склад і структура основних засобів у
(вказати підприємство та район)**

Показники	20__ р.		20__ р.		20__ р.		20__ р. у % до:	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20__ р.	20__ р.
Будинки, споруди, пристрої								
.....								

Джерело:

Ця табл. Заповнюється із форми № 1 «Баланс», форми № 50 с.-г., форми № 11 о.з.

Фізичний, моральний знос -

**Таблиця 5.2 Забезпеченість основними засобами у
(вказати підприємство та район), тис. грн**

Показники	Роки			20__ р. у % до:	
	20__ р.	20__ р.	20__ р.	20__ р.	
				20__ р.	20__ р.
Припадає на 100 га с.-г. угідь вартості основних виробничих засобів					
Припадає на 1 середньооблікового працівника вартості основних виробничих засобів					

Джерело:

Ця табл. Заповнюється із форми № 1 «Баланс», форми № 50 с.-г. забезпечення підприємства основними засобами:

- а) фондомісткість*, яка характеризує забезпеченість підприємства основними засобами і визначається як відношення середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру до річного обсягу виробленої продукції;
- б) фондоозбросність*, яка показує величину вартості основних засобів, що припадає на одного працівника, і визначається як відношення середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру до середньоспискової чисельності працівників;

**Таблиця 5.3 Показники стану та руху основних засобів у
(вказати підприємство та район), тис. грн**

Показники	Роки			20__ р. у % до:	
	20__	20__	20__	20__ р.	20__ р.
	Коефіцієнт зносу				
Коефіцієнт придатності					
Коефіцієнт вибуття					
Коефіцієнт оновлення					
Коефіцієнт росту					

Джерело:

Ця табл. Заповнюється із форми № 1 «Баланс», форми № 50 с.-г.
стан основних виробничих засобів:

а) *коефіцієнт зносу основних засобів*, який дає змогу оцінити стан основних засобів, тобто характеризує частку вартості основних засобів, яку списано на витрати виробництва в попередніх періодах, і визначається як відношення суми зносу основних засобів до середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру;

б) *коефіцієнт придатності основних засобів* показує, яка частина основних засобів придатна для експлуатації в процесі господарської діяльності.

Коефіцієнт придатності основних засобів = 1 – Коефіцієнт зносу основних засобів

в) *коефіцієнт оновлення*, який характеризує інтенсивність введення в дію нових основних засобів і визначається як відношення вартості основних засобів виробничого характеру, введених у дію за рік, до середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру;

г) *коефіцієнт вибуття*, який показує інтенсивність вибуття основних засобів і визначається як відношення вартості виведених за рік з експлуатації основних засобів виробничого характеру до середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру;

**Таблиця 5.4 Ефективність використання основних засобів у
(вказати підприємство та район)**

Показники	Роки			20__ р. у % до:	
	20__	20__	20__	20__ р.	20__ р.
Фондовіддача, грн					
Отримано на 1 грн основних засобів, грн:					
- прибутку					
- валового доходу					
Рівень рентабельності, %					

Джерело:

Дану табл. Заповнюють із форми № 1 «Баланс», форми № 50 с.-г.

а) *фондовіддача*, яка характеризує ефективність використання основних засобів виробничого характеру та відображає суму виробленої продукції, що припадає на 1 гривню основних засобів, і визначається як відношення річного обсягу виробленої продукції у гривнях до середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру;

б) *рентабельність основних виробничих засобів*, яка визначає ступінь використання основних виробничих фондів і розраховується як відношення річного обсягу прибутку підприємства до середньорічної вартості основних засобів виробничого характеру.

Амортизація -

Амортизаційні відрахування - ..

Методи нарахування амортизації: (кожний розписати), який використовується на підприємстві

Методи відтворення основних засобів -

Капітальні інвестиції -

Таблиця 5.5 Формування капітальних інвестицій у (вказати підприємство та район), тис. грн

Найменування	№ рядка	Освоєно у:		
		20__ р.	20__ р.	20__ р.
Капітальні інвестиції, усього	010			
у т.ч.: інвестиції в основний капітал	011			
з них: у капітальне будівництво	012			
у придбання машин та обладнання	013			
Витрати та інші необоротні матеріальні активи	014			
Витрати на формування основного стада	018			
З рядка 010 сума податку на додану вартість	019			

Джерело:

Ця табл. Заповнюється із форми № 1 «Баланс», форми № 50 с.-г.

Розділ 6. Оподаткування підприємства

Податкова система України -

Податки -

Дане підприємство є платником таких податків:

4 група Єдиного податку (ФСП) - ... методика розрахунку на підприємстві..., ставки, порядок сплати, термін, особливості для аграріїв, Розрахунок ЄП (ФСП) в Додатки..

ПДВ - ... методика розрахунку на підприємстві..., ставки, порядок сплати, термін, особливості для аграріїв, Розрахунок ПДВ в Додатки., податкове зобов'язання і податковий кредит в сумах., розрахунки

Збори....

Опис всіх видів зборів і внесків... Всі форми по них в Додатки

ПДФО -

Особливості відрахування до ЄСВ, зміни у 2016-2017 рр. - ...

Розділ 7. Кредитування підприємства

Кредит як джерело фінансування –

Кредит – це...

Ознаки, принципи, види кредитів –

Опис договірних кредитних відносин саме цього підприємства (банк, № рахунку, цілі кредиту, застава, %, термін, документи для отримання кредиту) з вказівкою № договорів кредитування та зазначенням їх у Додатки

**Таблиця 7.1 Оцінка кредитоспроможності
(вказати підприємство та район)**

Показники	Роки			20__ р. у % до:	
	20__	20__	20__	20__ р.	20__ р.
Рентабельність с/г продукції, %					
Рентабельність реалізованої продукції, %					
Рентабельність вкладень, %					
Рентабельність виробничих засобів, %					
Рентабельність власних вкладень%					
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів					
Коефіцієнт загальної ліквідності					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності					

Коефіцієнт швидкої ліквідності					
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу					
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів					
Коефіцієнт фінансової стабільності					
Коефіцієнт автономії					
Коефіцієнт процентних виплат					

Джерело:

Розділ 8. Оцінка фінансового стану підприємства

Фінансовий стан –

Оцінка фінансового стану –

Опис кожного показника, методики його розрахунку, значення фактичне та нормативне, що це значить для підприємства.

Розділ 9. Фінансове планування на підприємстві

Фінансове планування – це ...

На підприємстві фінансове планування здійснюється ...

Об'єкт –

В Додатки – виробничо-фінансовий план, баланс доходів і видатків, звіт про рух грошових коштів,

Позитивні аспекти фінансового планування –

Бізнес-план - Це , основні розділи ... , якщо складався на підприємстві, то в Додатки

Платіжний календар -

Зведений фінансовий план -

Розділ 10. Фінансова санація та банкрутство

Фінансова санація –

У яких випадках здійснюється санаційні заходи –

Банкрутство - ...

Причини банкрутства –

Послідовність розрахунків при банкрутстві –

Оцінка ймовірності банкрутства за певною методикою (обирайте самостійно за якою):

1. Для визначення незадовільної структури балансу неплатоспроможних підприємств існує система критеріїв.

Для вітчизняних економічних умов найбільш прийнятою є система показників У. Бівера.

Коефіцієнт Бівера = (Чистий прибуток – Амортизація) /

(Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання)
Рентабельність активів = *(Чистий прибуток / Активи) x 100*
Фінансовий лівередж = *(Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання) / Активи*
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом = *(Власний капітал + Позаоборотні активи) / Активи*
Коефіцієнт покриття зобов'язань = *Обігові кошти / Короткострокові зобов'язання x 100*

2. Прогнозування ймовірності банкрутства може здійснюватися за допомогою **двофакторної моделі Альтмана**. Ця модель вимагає розрахунку коефіцієнта **Z**. Якщо цей коефіцієнт буде більше нуля — ймовірність банкрутства велика. Від'ємне значення коефіцієнта **Z** вказує на малу ймовірність.

Модель Альтмана:

$$Z = -0,3877 - 1,0736K_1 + 0,0579K_2, \quad (1.2)$$

де K_1 — коефіцієнт покриття;

K_2 — питома вага залучених засобів в пасивах.

Оцінку можливості відновлення платоспроможності в найближчі півроку проводять за допомогою спеціального коефіцієнта

$$K_v = (K_{п.л.п.} + 6 \text{ міс.} / 12 \text{ міс.} \times (K_{п.л.к.} - K_{п.л.п.})) / НК_{пл.} \quad (1.3)$$

де K_v — коефіцієнт відновлення платоспроможності,

$K_{п.л.п.}$ - коефіцієнт поточної ліквідності на початок періоду,

$K_{п.л.к.}$ — коефіцієнт поточної ліквідності на кінець періоду,

$НК_{пл.}$ — нормативне значення коефіцієнта поточної ліквідності.

Прогнозування ймовірності банкрутства може також здійснюватися за допомогою п'ятифакторної моделі Альтмана:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + X_5, \quad (1.4)$$

де X_1 — частка оборотного капіталу в активах підприємства;

X_2 — частка нерозподіленого прибутку від реалізації продукції до активів підприємства;

X_3 — відношення прибутку від реалізації продукції до активів підприємства;

X_4 - відношення ринкової вартості звичайних і привілейованих акцій до пасивів підприємства;

X_5 — відношення обсягу продаж до активів.

<i>Значення показника Z</i>	<i>Ймовірність банкрутства</i>
<i>До 1,8</i>	<i>Дуже висока</i>
<i>1,8-2,70</i>	<i>Висока</i>
<i>2,71 -2,99</i>	<i>Можлива</i>
<i>3,0 і більше</i>	<i>Низька</i>

Висновок і пропозиції щодо покращення фінансового стану досліджуваного підприємства.

Висновки

Складаються з висновків по кожному розділу. Кожен абзац нумерується. Під висновками ставиться дата, та підпис здобувача вищої освіти.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання 1.

1. Вивчити законодавчі та нормативні документи, які регламентують діяльність сільськогосподарських підприємств.

2. Ознайомлення з функціональними обов'язками працівників структурних підрозділів сільськогосподарських підприємств.

Завдання 2.

1. Набуття навичок користування бази даних, яку використовують в своїй діяльності сільськогосподарські підприємства.

Завдання 3.

1. Вивчити фінансову звітність бази практики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ НАПИСАННЯ ЗВІТУ

1. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни. 3-тє вид., випр. і доп. К. : Знання-Прес, 2009. 299 с.

2. Бердар М. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.

3. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 370 с.

4. Венгер В., Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика : посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 578 с.
5. Говорушко Т. А., Стецюк В. М., Толстенко О. Ю. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку : монографія К. : Центр навчальної літератури, 2017. 168 с.
6. Конусова Л. Ф., Нескородева І. І., Алексеєнко І. І. Управління фінансовими ресурсами місцевого бюджету. Х. : ХНЕУ, 2011. 268 с.
7. Кропельницька С. О. Методи активного навчання у підготовці фінансиста : навч.-практ. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 222 с.
8. Круш П. В., Алексеєв В. Б. Гроші та кредит : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 216 с.
9. Кужелєв М., Нечипоренко А. Фінансові інструменти стимулювання регіонального розвитку : практика використання в Україні : монографія. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 224 с.
10. Лалу Ф., Ампер Э. Окрывая организации будущего. Иллюстрированное путешествие в мир организаций нового типа ; пер. с англ. Ю. Гиматовой. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2017. 176 с.
11. Любенко Н. М. Фінанси підприємств : навч.-метод. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 262 с.
12. Маглаперідзе А., Ніколаєва О. Місцеві фінанси : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 354 с.
13. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 504 с.
14. Пазинич В., Шулешко А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
15. Полінкевич О. М., Лещу В.П. Санація та банкрутство підприємств : посіб. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 400 с.
16. Соколовська А. М. Основи теорії податків : навч. посіб. К. : Кондор, 2010. 326 с.
17. Страхування : лабораторний практикум [Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк, Г. Ю. Тлуста та ін.] К. : Логос, 2014. 280 с.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчально-методичне керівництво практикою, а також контроль за її організацією і проходженням здійснюють викладачі

кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Перед відбуттям на практику здобувачів вищої освіти ознайомлюються з програмою виробничої практики, порядком її проходження, вимогами до складання звіту про проходження виробничої практики, технікою безпеки та іншими організаційними питаннями.

Перед проходженням практики кафедра забезпечує здобувачів вищої освіти і керівників практики від підприємств такими матеріалами:

- направленням;
- календарним графіком проходження практики;
- щоденником практики.

В установі, де здійснюється проходження практики, здобувачеві вищої освіти-практиканту призначається керівник практики з числа найбільш кваліфікованих працівників.

Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України від 08.04.1993 р. №93 загальне і безпосереднє керівництво практикою покладено на керівників підрозділів та окремих висококваліфікованих фахівців організації, що є базою практики. Основне навчально-методичне керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри фінансів, банківської справи та страхування на чолі з завідувачем кафедри.

Обов'язки керівника практики від університету

Керівник практики від університету *зобов'язаний*:

- скласти разом із здобувачами вищої освіти календарні графіки проходження практики;
- провести інструктаж про порядок проходження практики, техніку безпеки, надання здобувачам вищої освіти-практикантам відповідних документів;
- інформувати завідувача кафедри про стан проходження здобувачами вищої освіти практики;
- перевіряти, оцінювати подану здобувачами вищої освіти документацію, приймати та підписувати звіт з практики;
- у складі комісії приймати захист звіту про проходження практики;
- подавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проходження практики із зауваженням та пропозиціями щодо вдосконалення практики здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівника від установи-бази практики

На базі проходження практики здобувачеві вищої освіти призначається керівник, який консулює здобувача вищої освіти і контролює його роботу. Керівник практики від установи *зобов'язаний*:

- затвердити календарний план проходження практики здобувачем вищої освіти і здійснювати контроль за його виконанням;

- здійснювати безпосереднє керівництво роботою здобувачами вищої освіти, які закріплені за ним, у тісному контакті з керівником практики від університету відповідно до затвердженої програми;

- забезпечити здобувачів вищої освіти робочим місцем, необхідними для практики матеріалами і документами та створити умови для проходження практики;

- ознайомити здобувачів вищої освіти з організацією роботи на конкретному робочому місці;

- надавати здобувачам вищої освіти можливість брати безпосередньо участь у виконанні робіт, що пов'язані з функціональними обов'язками працівників на конкретному робочому місці, допомагати їм виконувати всі завдання на даному робочому місці, знайомити з прогресивними методами роботи;

- здійснювати контроль за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та трудової дисципліни здобувачами вищої освіти, інформувати керівника практики від університету про випадки їх порушення;

- після закінчення практики перевірити звіти, скласти виробничі характеристики на здобувачів вищої освіти-практикантів з обов'язковою відміткою про виконання програми практики та індивідуальних завдань, оцінити їх ставлення до роботи, дотримання трудової дисципліни, рівень практичної підготовки (результати здобувача вищої освіти оцінити за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Обов'язки здобувача вищої освіти-практиканта

Під час проходження практики здобувач вищої освіти *зобов'язаний*:

- перед початком практики одержати на кафедрі направлення на практику, її програму;
- дотримуватися правил техніки безпеки та внутрішнього розпорядку, що діють на базі практики;
- у повному обсязі виконувати завдання, що передбачені програмою практики, не відмовлятися від виконання завдань і доручень керівника від бази практики, спрямованих на засвоєння практичних навичок діяльності;
- регулярно вести щоденник практики;
- зібрати та обробити матеріали, необхідні для підготовки випускової роботи;
- своєчасно оформити звіт з практики, подати його па кафедру для перевірки і рецензування науковим керівником;
- захистити складений звіт з практики.

Контроль за виконанням здобувачами вищої освіти вимог до проходження практики відбувається у двох формах: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється керівниками практики. Під час *поточного* контролю перевіряється своєчасність заповнення щоденника та виконання календарного плану і написання звіту, а також виконання трудової дисципліни практикантом. Крім цього, у щоденнику практики мають бути записи про участь практиканта у нарадах, семінарах, технічному навчанні та інших заходах, що проводяться на базах практики. *Підсумковий* контроль здійснюється в ході захисту звіту про проходження практики.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Завершальним етапом проходження практики є складання кожним здобувачем вищої освіти письмового звіту про проходження практики, що подається на кафедру фінансів. Звіт повинен відображати повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики та ступінь виконання ним поставлених завдань.

Вимоги до складання звіту:

1. За змістом і структурою звіт повинен відповідати програмі практики.
2. Звіт повинен містити відомості про конкретну роботу, виконану здобувачем вищої освіти на робочому місці та дані про конкретну установу-базу практики.

3. Вимоги до оформлення звіту встановлюються вищим навчальним закладом відповідно до державного стандарту:

- виконується державною мовою (від руки або на ЕОМ) на стандартних аркушах паперу формату А4 через 1,5 міжрядкових інтервали шрифтом № 14;

- межі оформлення тексту: зліва – 30 мм, зверху, знизу – 20 мм, справа – 15 мм;

- розподіл тексту на розділи, підрозділи та пункти повинен відповідати структурі програми практики;

- необхідно представити узагальнюючі висновки до кожного із розділів звіту, що логічно витікають зі змісту;

- нумерація розділів, підрозділів, пунктів, таблиць та рисунків подається арабськими цифрами;

- ілюстративний матеріал (таблиці, рисунки) нумеруються послідовно в межах розділу;

- ілюстративний матеріал, розміщений на окремих сторінках, включається до загальної кількості сторінок;

- цифрові дані, що не мають прямого відношення до звіту, використовувати не треба;

- вся цифрова інформація, представлена у звіті, повинна мати посилання на джерело даних, що їх містить;

- всі викладені у звіті про проходження практики дані повинні мати безпосередній зв'язок з базою практики, містити аналітичну інформацію;

- титульна сторінка звіту повинна мати печатку установи-базы практики та підпис керівника від бази практики;

- допускається використання лише загальнодержавних скорочень і умовних позначень. Власні скорочення дозволяється використовувати, коли вони вказуються в дужках або в зносках при першому вживанні повної назви.

До звіту додається:

- календарний план;

- щоденник;

- другий екземпляр направлення на практику з печатками бази практики та підписом керівника від бази практики;

- відгук-характеристика керівника організації, де відбувалася практика із зазначенням її оцінки.

Обсяг звіту – 50 сторінок друкованого тексту. Звіт має бути оформлений відповідно до вимог, сторінки пронумеровані. Подавати матеріал необхідно в наступній послідовності:

1. Титульний лист.
2. Зміст (план) звіту (відповідно до календарного плану).
3. Календарний план практики.
4. Щоденник практики.
5. Відгук-характеристику від бази практики.
6. Текст звіту (за розділами програми).
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

До звіту додаються відповідні таблиці, форми бланків, документів, методичні та інструктивні матеріали, схеми, графіки тощо. Невеликі таблиці, схеми, діаграми розміщуються по тексту звіту. Додатки мають бути змістовними, мати назви, із зазначенням одиниць виміру.

Керівник від бази практики завіряє звіт підписом і печаткою.

Практикант подає звіт про практику на кафедру фінансів в термін, передбачений наказом про направлення на практику.

У щоденнику зазначають завдання які практикант виконував за кожним змістовним модулем практики. Кожна сторінка щоденнику та його титульну сторінку завіряють підписом керівника практики від бази практики та печаткою підприємства.

У відгуці-характеристиці повинно бути відображено виконання здобувачем вищої освіти програми практики, його ставлення до дорученої роботи, ступінь самостійності при виконанні завдань, інформацію про змістовність звіту про проходження практики.

Звіт про проходження практики після подання на кафедру перевіряє керівник практики від університету, який дає висновок про якість звіту та допуск його до захисту, про що зазначено у рецензії.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Захист звіту кожним здобувачем вищої освіти здійснюється в університеті перед комісією, що призначається кафедрою. Під час захисту звіту здобувач вищої освіти стисло доповідає про основний зміст звіту, обґрунтовує висновки і пропозиції та відповідає на питання, які задають члени комісії.

Захист звіту завершується виставленням здобувачеві вищої освіти диференційованої оцінки, про що робиться запис у заліковій книжці. Здобувач вищої освіти, який не виконав програми практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку під час захисту звіту, направляється на практику повторно за власні кошти або відраховується з університету.

Оцінки здобувачів вищої освіти виставляються так:

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

Індивідуальні завдання здобувачі вищої освіти виконують самостійно, обов'язково консультуючись з викладачем.

По даній виробничій практиці індивідуальні завдання наступні:

1. Підготовка і публікація тез на науково-теоретичну конференцію (обсягом 0,125 друк. арк.);
2. Підготовка і публікація статей (обсягом 0,375 друк. арк.);

Оцінка «відмінно». Виставляється за якісно складений звіт: повністю розкритий зміст проходження практики за всіма розділами, що передбачені програмою. Наявність відмінної оцінки за звіт керівника від бази практики. Здобувач вищої освіти має щоденник з відмітками керівника практики від установи-бази практики, характеристику про роботу на базі практики з оцінкою «відмінно», дає чіткі і змістовні відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики. Якщо здобувач вищої освіти хоче отримати оцінку «відмінно», то необхідно опублікувати фахову статтю по відповідній базі практики.

Оцінка «добре». Виставляється у тому разі, коли у звіті з практики не розглянуті окремі питання, визначені програмою практики (не більше двох), допущені помилки при письмовому викладенні у звіті зібраного матеріалу, які мають другорядний характер і дають змогу в цілому визнати відповідний рівень знань здобувача вищої освіти на підставі його доповіді під час захисту звіту, або коли допущені незначні помилки у відповідях на запитання під час захисту звіту, наявність позитивної оцінки за звіт

керівника від бази практики. Здобувач вищої освіти має щоденник з відміткою керівника практики від установи-бази практики, характеристику з підписом керівника бази практики з позитивною оцінкою.

Якщо здобувач вищої освіти хоче отримати оцінку «добре», то необхідно взяти участь у конференції з опублікуванням тез доповідей по тематиці відповідної бази практики.

Оцінка «задовільно». У звіті питання, передбачені календарним планом, індивідуальне завдання розкриті поверхово, за окремими розділами відсутній аналіз показників, що характеризують діяльність бази практики. Здобувач вищої освіти має щоденник з відмітками керівника практики від організації, характеристику з підписом керівника з оцінкою «задовільно», під час захисту звіту з практики на запитання членів комісії дає поверхневі відповіді.

Оцінка «незадовільно». Виставляється за невиконання програми практики: частковий розгляд питань, передбачених тематичним планом проходження практики; звіт має незадовільну оцінку керівника практики від бази практики щодо проходження практики здобувачем вищої освіти, негативну характеристику. Відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики нечіткі і неповні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання змісту розділів звіту:

- повнота (відповідно до програми практики);
- відповідність матеріалів звіту чинному законодавству та існуючій практиці;
- рівень систематизації та узагальнення інформації;
- логічна послідовність викладу матеріалів;
- стислість і конкретність викладу, відсутність не пов'язаної з змістом практики інформації.

Критерії оцінювання оформлення звіту:

- відповідність вимогам до оформлення звіту;
- таблиці і рисунки мають бути: вірно оформленими, компактними, акуратними, містити всі необхідні реквізити;
- нумерація сторінок є обов'язковою;
- наявність заголовків розділів звіту.

Критерії оцінювання захисту:

На захисті в ході співбесіди здобувач вищої освіти має підтвердити:

- набуті знання про організацію роботи відповідної бази практики;
- знання змісту виконуваної роботи;
- розуміння сучасного стану, основних новацій та проблем діяльності відповідної бази практики.

Критерії щодо захисту звіту з проходження практики

Структура роботи	Оцінювання			
	за зміст		за захист	
	min	max	min	max
Вступ	1	3	1	3
Розділ 1	3	5	2	3
Розділ 2	3	5	2	3
Розділ 3	3	5	2	3
Розділ 4	3	5	2	3
Розділ 5	3	5	2	3
Розділ 6	3	5	2	3
Розділ 7	3	5	2	3
Розділ 8	3	5	2	3
Розділ 9	3	5	2	3
Розділ 10	3	5	2	3
Висновки Додатки	2	2	3	7
Наукова стаття	2	3	-	-
Тези	1	2	-	-
Разом	36	60	24	40

Навчальне видання

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ: ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Укладачі:

Сіренко Наталя Миколаївна

Лункіна Тетяна Іванівна

Бурковська Алла Валентинівна

Боднар Олена Андріївна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2

Тираж 50 прим. Зам. № ____

Надруковано в видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету

54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9